

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): yólfo, yándul, *náyi
Arrieta: árpéř, *náyi
Bakio: álpér
Bermeo: álpér
Berriz: álpér, *náyi, *fářđel
Bolibar: alpéř, yólfo, iþíáttan, túnante, *pářđel, *nayíse
Busturia: alpéř
Dima: fáltsa, ářpel, *fářđel, *arđurébako
Elantxobe: alpéř, *náyi, *fářđel
Elorrio: náyi, álpér
Errigoiti: alpéř, fářđel, alpéřontsi, surí, *nayí
Etxebarri: fáltsa, fářđel
Etxebarria: alpéř
Gamiz-Fika: alpéř, itší
Getxo: alpéř, *arđóte
Gizaburuaga: álpér, surí, *náyi
Ibarruri (Muxika): álpér, fářđel, *náyi
Kortezubi: álpér, ústel, *náyi
Larrabetzu: ářpel, *fáltsa, *fářđel, *náyi
Laukiz: báyo, *alpéř
Leioa: alpéř, *nayí, *fářđel
Lekeitio: alpéř
Lemoa: fálso, faltsoa (mark.), fářđel, *álpeř, *náyi
Lemoiz: alpéř
Mañaria: fářđel, báyo, *álpeř, *náyi
Mendata: alpéř, ařpel, *náyi
Mungia: álpér, *nayí
Ondarroa: álpér, *arđóta, *súri
Orozko: álpér, fáltsa, *fářđel, *náyi, *arđóte
Otxandio: náyi, *álpeř, *ařpel, *fářđel
Sondika: alpéř, *fářđel
Zaratamo: árlóte, fářđel, fáltsa, ářper
Zeanuri: fáltsa, *álpeř, *fářđel
Zeberio: fáltsa, *álpeř, *náyi, *fářđel
Zollo (Arrankudiaga): fáltsa, *fářđel
Zornotza: pářđel, *náyi

Araba

Aramaio: náyi, álpér, *pářđel
Gipuzkoa

Aia: alpéř
Amezketa: alpéř
Andoain: alpéř

Araotz (Oñati): náyi
Arrasate: náyi, *alpér
Arroa (Zestoa): alpéř
Asteasu: alpér
Ataun: alpéř, arói
Azkoitia: álpér
Azpeitia: alpéř, yandúl, *pařđel, *arđóte
Beasain: alpéř, *epúrtšri (?)
Beizama: alpéř, *pořđíč
Bergara: náyi, náraš
Deba: alpéř, *náyi, *surí
Donostia: alpér, *nařatáša (mark.), *axolayaře, *arđotia (mark.)
Eibar: álpér, *súri, *náyi
Elduain: alpéř (mark.)
Elgoibar: ařlpér, surí
Errezil: alpéř
Ezkio-Itsaso: alpéř, alpróxa
Getaria: álpér, *nayí, *arđoté, *pařđelá (mark.), *axolayaře
Hernani: alpéř
Hondarribia: alfeř, lašaj, motel, *nayí, *fářđel
Ikaztegieta: alpéř, lantsúri, *nayíe (mark.), *arđótea (mark.), *axolayaře
Lasarte-Oria: alpéř
Legazpi: alpeř, nayí, *pařđel
Leintz Gatzaga: náyi, yólfo, *súri
Mendaro: alpéř, nayí, *pařđel
Oiartzun: alpéř, alpeřóndo, sánjanuá (mark.)
Oñati: náyi, *álpeř
Orexo: álpér
Orio: alpéř, *nayí, *pařđel
Pasaia: gándúl, álpér
Tolosa: alpéř
Urretxu: álpér, náyi, *pařđel
Zegama: alpér, yandúl, *axólařayé, *alpořxá, *alpróxeá (mark.)

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: aféra (mark.)
Alkotz: alfeřá (mark.)
Aniz: álfér, *súri
Arbizu: álpér, fálso
Beruete: alpéř, tʃúritsurí, *fářđel, *arđoté
Donamaria: alpéra (mark.), alféř, lója (mark.)

Dorrao / Torrano: alpéř
Erratzu: ařfér, *surí
Etxalar: alfér, alférýrótса (mark.)
Etxaleku: alpéř
Etxarri (Larraun): alpéř, *fářđel
Eugi: alféra (mark.), laŋgile tʃára (mark.)
Ezkurra: alpéř, lantsurí
Gaintza: alpéř, kořpúskiňé, yólfó, sanganó
Goizueta: alpéř
Igoa: alpéř, árloté, *fářđel
Jaurrieta: fáltsu, aywéř, báyo
Leitzá: alpéř
Lekaroz: álfér, *langilesúri
Luzaide / Valcarlos: afér
Mezkritz: alféra (mark.)
Oderitz: alpéř, *éskutfurí
Suarbe: álfér, alpéřa (mark.), *arđóte
Sunbillá: alfér
Urdiain: álfér
Zilbeti: álfér
Zugarramurdi: alféřa (mark.)

Lapurdi

Ahetze: alfér, *nahitá, *naio
Arrangoitze: alfér, *mandréń
Azkaine: alfér, ongáři, eškúan iłéa βađú, *nayía (mark.), *santfán (?), *éskusúriá (mark.)
Bardoze: alfeřa (mark.), auhéřa (mark.), lánari tiro, *nayja (mark.), *fálanja, *kákola (mark.)
Beskoitze: álfér
Donibane Lohizune: alféř, alféřkootsa (mark.), alféřgořfa (mark.), alféřúštela (mark.), eškusolan ilia βaitu, lan ori tiro eman
Hazparne: áfer, *náři
Hendaia: alfér
Itsasú: alfér, hilíki, *nayí
Makea: álfér, álfertsář, *náyia
Mugerre: afeř, *nayí
Sara: alfér, *nařa (mark.) (?), *éskusúri
Senpere: alfér, *mandřén, *éskú βařnéan ilea βáđu
Urketa: álféra (mark.), íla át eškúan
Uztaritze: álfér, nařa, *mandřén, *bađík ilé andí βat

Nafarroa Beherea

Aldude: ařfér, *farđel, *aféřyori
Arboti: auhéř, ítsja eškjan, lanári tíwa emájten, *náyia (mark.), *sursúřka (mark.) (?)
Armendarizte: ařéř, álféra (mark.), *afólayaře, *bánoa (mark.), *auhér
Arnegi: afér, túnante, *eskiam bilóha βátu
Arrueta: ařheř, lanari tiro eman, *nayía (mark.)
Baigorri: alfeř
Bastida: auhéř
Behorlegi: afér, auhéř
Bidarrai: álfér, *náyi, *fářđal, *alféřyori, *bilók pušátsen dlo ešku βářjan
Ezterenzubi: alfér, lánari tiro, téltél, *náyi, *afólayaře (?), *éskusúri (?)
Gamarte: auhéř, auhéř, aúvra, ahúrian batik bioloak, lanari tiro in, eškiak suri (mark.)
Garrüze: ařér, lanari tiro βat emájten
Irisarri: álfér, *náyi, *itsé at (mark.), *biló at (mark.), *biló at du eškian
Izturitze: alfér, *jantsana
Jutsi: ařheř, *afolayaře
Landibarre: ařheř, *náyia
Larzabale: ařheř, baik mihin βat hor, *afólayaře
Uharte Garazi: álfér, *alféřyori

Zuberoa

Altzai: ařheř, tío βat tíaty - lánaj
Altzürükü: ařheř, *afolayáře
Barkoxe: ařher
Domintxaine: ařheřa (mark.), tiroka lanari
Eskiula: lán eyínaéki akórt, ařher, bađik bilhó βat eškín, etsiak hóřek láná phentšáty
Larraine: ařheř
Montori: ařheř, lanáj tíua eman
Pagola: ařheř, náyi, ařje phikátsen
Santa Grazi: ařheř, bilho βat lýse hoř, *herařesti
Sohüta: alféřa (mark.), ařher, lanari tio βat botáty, bađy bilho βat
Urdiňarbe: ařher, estik khatř bisiki eškietan
Ürrüstoi: ařher

2378. Mapa: holgazán / fainéant / idle

GALDERA: 69080 ALEA: V, 1484

[Color Box]	alper
[Color Box]	alfer
[Color Box]	au(h)er
[Color Box]	pardel
[Color Box]	fardel
[Color Box]	nagi
[Color Box]	faltzu
[Color Box]	(-)zuri
[Color Box]	arlote
[Color Box]	gandul
[Color Box]	golfo
[Color Box]	mandren
[Color Box]	axolagabe / ardurebak
[Color Box]	lanari tiro eman
[Color Box]	badu bilo bat eskuan / eskuan ilea badu
[Color Box]	bestelakoak

- Lan egitea gustuko izan ez eta nekez egiten duenari nola esaten zaión galduetu da.
- Bestelakoak: aize phikatzen (Pagola), alporja (Zegama), alproja (Ezkio-Itsaso), alprojea (Zegama), aroi (Ataun), bago (Jaurrieta, Laukit, Mañaria), baik mihin bat hor (Larzabale), banoa (Armendarizte), etziak horrek lana phentsatü (Eskiula), eztik khatx biziki eskietan (Urdiñarbe), falanga (Bardoze), herabezti (Santa Grazi), hiliki (Itasur), ibilltaun (Bolibar), itxi (Gamiz-Fika), itze at (Irisarri), itzia eskian (Arboti), kakola (Bardoze), korpuzkille (Gaintza), lan eginaeki akort (Eskiula), langile txarra (Eugi), lasai (Hondarribia), loya (Donamaria), motel (Hondarribia), nahitu (Ahetze), narras (Bergara), narratsa (Donostia), ongarri (Azkaine), pordill (Beizama), teltel (Ezterenzubi), tunante (Arnegi, Bolibar), ustel (Kortezubi), xantxan (Azkaine, Izturitze), zangano (Gaintza, Oiartzun), zurzuilla (Arboti).

Eibar: “Ori badok kristaua surixa!”. Bai, “alperra” esan nai dau “surixak”.
Deba: Alperrái “gíson suríxa ék”.
Pasaia: “Alperra”... eaman leizkena, bañon, “gandula” ua... a remate da ua.
Oderitz: “Lúrre bañó alpérroa dód oi”, esanera.
Sunbillalde: Alferra da porrakatua; alferrago da ongarri biño; alferru da loya biño.
Donamaria: Alperrandako arrunt erraten dugu “Au gizon loya！”, “emákume loya！”.
Aniz: “Yende zurie uk ori！”, langille otza.
Erratzu: Lanik ezzik ein nai, “zurie uk oi”.
Donibane Lohizune: “Alferkootza”, ba, erraten da, ba, mais ori yendetan da, “alfergorria”, “alferkootza”, “alfer ustela”.
Azkaine: Askí alfer aundia, egiazki alferra, “ura... ongárrí utsa da”.
Ezterenzubi: “Lanari tiro eman” erraiten da lanian ari nahi eztielaik eta errepostia erraiten da “khausitu diá”, bizitzen ahal bada lanik in gabe, señala da khausitu diela, eta ezpadu bizitzen ahal, ordian huts in du, bethi tiroa tiatu du.